

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Іллінойський університет в Урбана- Шампейн (США)

Католицький університет Андреса Белло (Венесуела)

Монтерейський університет (Мексика)

Варшавський університет менеджменту «Collegium Humanum» (Польща, м. Варшава)

Львівський державний університет внутрішніх справ

Національний авіаційний університет

Національний університет «Одеська морська академія»

Херсонський національний технічний університет

Черкаський державний технологічний університет

Державна установа «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України»

Агенція транскордонного співробітництва «Єврорегіон Нижній Дунай»

СУЧАСНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ У СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ: ВИКЛИКИ ТА ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ

CURRENT TRANSFORMATIONS IN THE GLOBAL ECONOMY: DEVELOPMENT CHALLENGES AND PRIORITIES

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених

Міжнародний гуманітарний університет (Одеса)

27 жовтня 2023 року



Tallinn
Teadmus

2023

Головний редактор збірника матеріалів конференції:

Рассадникова Світлана Іванівна, к.е.н., доцент, с.н.с., доцент кафедри економіки і міжнародних економічних відносин, Міжнародний гуманітарний університет.

Наукові рецензенти:

Некрасова Любов Аркадіївна, доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри економіки Національного університету «Одеська політехніка»;

Мігус Ірина Петрівна, доктор економічних наук, професор, директор, Науковий центр інноваційних досліджень (Естонія)

Сучасні трансформації у світовій економіці: виклики та пріоритети розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених / за загальною редакцією Рассадникової С.І. Міжнародний гуманітарний університет, Одеса, 27 жовтня 2023 року. Tallinn: Teadmus, 2023. 244 с.

ISBN 978-9916-9969-6-6

Анотація: Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених «Сучасні трансформації у світовій економіці: виклики та пріоритети розвитку» (Міжнародний гуманітарний університет, Одеса) містить тези виступів учасників, у яких висвітлено теоретико-практичні аспекти соціально-економічних та організаційно-правових трансформацій у світовій економіці.

Ключові слова: світова економіка, соціально-економічні трансформації, організаційно-правові трансформації, міжнародні економічні відносини, пріоритети розвитку.

Abstract: The collection of materials of the International Scientific and Practical Conference of Students and Young Scientists «Current transformation in the global economy: development challenges and priorities» (International Humanitarian University, Odesa) contains abstracts of participants' speeches, which highlight the theoretical and practical aspects of socio-economic, organizational and legal transformations in the world economy.

Keywords: world economy, socio-economic transformations, organizational and legal transformations, international economic relations, development priorities.

ISBN 978-9916-9969-6-6

© Міжнародний гуманітарний університет, 2023

Організаційний комітет конференції

Голова оргкомітету:

Громовенко К.В. – д.ю.н., проф., ректор Міжнародного гуманітарного університету.

Члени оргкомітету:

Лефтеров В.О. – д-р псих.н., проф., Перший проректор Міжнародного гуманітарного університету;

Тицька Я.О. – к.ю.н., доц., декан факультету права та економіки Міжнародного гуманітарного університету;

Нестерова К.С. – к.е.н., доц., завідувач кафедри економіки і міжнародних економічних відносин Міжнародного гуманітарного університету;

Апonte Глорія – PhD, професор, Католицький університет Андреса Белло, Венесуела;

Лаві Уоррен – PhD, доцент, Іллінойський університет в Урбана-Шампейн, США;

Малдонадо Алехандро Кастільйо – PhD, професор, університет Монтерей, Мексика;

Артюх О.В. – д.е.н., проф., професор кафедри бухгалтерського обліку та аудиту Одеського національного економічного університету;

Головченко О.М. – д.е.н., проф., професор кафедри економічної теорії та підприємництва на морському транспорті Національного університету «Одеська морська академія»;

Демиденко В.В. – к.е.н., доц., декан факультету економіки та управління Черкаського державного технологічного університету.

Живко З.Б. – д.е.н., проф., професор кафедри менеджменту Львівського державного університету внутрішніх справ;

Наумов О.Б. – д.е.н., проф., професор кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності Національного авіаційного університету;

Степанов В.М. - головний наук. співр., д.е.н., професор Державної установи «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України»;

Шандова Н.В. – д.е.н., професор, зав. кафедри економіки, підприємництва і економічної безпеки Херсонського національного технічного університету;

Юридичний науковий електронний журнал. 2019. Т. 4. С. 198–201. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2019-4/54> (дата звернення: 28.09.2023).

4. Економічна правда. Фонд гарантування назвав Топ-5 схем виведення грошей із банків. Економічна правда. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2019/02/5/644977/> (дата звернення: 28.09.2023).

5. Зубок М. І. Безпека банківської діяльності. Підручник. 2012. С. 86.

Вадатурський В.В.,
здобувач 4 курсу спеціальності «Менеджмент»,
Одеський національний економічний університет
Артюх О.В.,
д.е.н., професор, професор кафедри бухгалтерського
обліку, аналізу та аудиту,
Одеський національний економічний університет

ВНУТРІШНІЙ АУДИТ У СИСТЕМІ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Внутрішній аудит є важливим елементом корпоративного управління, який спрямований на оцінку та підвищення ефективності внутрішнього контролю, управління ризиками і дотримання політик і процедур у організації. При дослідженні перспектив розвитку внутрішнього аудиту можна виявити кілька ключових питань, які варто врахувати.

По-перше, однією з проблем є недостатня автономія внутрішнього аудиту. Якщо внутрішній аудит контролюється або підпорядковується фінансовому відділу або керівництву компанії, його незалежність може бути під загрозою. Це може призвести до обмеження його здатності виявляти проблеми і робити об'єктивні рекомендації. Для досягнення максимальної користі внутрішній аудит повинен мати незалежність від контрольованих ним функціональних областей та мати безпосередній доступ до вищого рівня керівництва організації [1].

По-друге, внутрішній аудит повинен бути орієнтований на ризики. Традиційний підхід до внутрішнього аудиту, який базується на перевірці дотримання політик і процедур, може бути недостатнім для ефективного управління ризиками. Внутрішній аудит повинен активно оцінювати ризики, з якими стикається організація, та спрямовувати свої зусилля на найбільш критичні області. Це допоможе підвищити ефективність внутрішнього контролю та забезпечити належне управління ризиками.

По-третє, важливим аспектом є використання технологій внутрішнього аудиту. Розвиток інформаційних технологій привів до змін у бізнес-процесах організацій, а також у способах виявлення та аналізування ризиків. Внутрішній аудит повинен використовувати сучасні технології, такі як аналітика даних, машинне навчання та штучний інтелект, для ефективного збору та аналізу інформації. Це дозволить знизити час і зусилля, необхідні для проведення аудиторських перевірок і аналізу даних, і забезпечить більш точні та об'єктивні результати.

Внутрішній аудит повинен розвиватися як стратегічна функція в організації.

Він повинен бути визнаний керівництвом як цінний ресурс, який може допомогти вдосконалити процеси управління, знизити ризики та підвищити ефективність. Важливо забезпечити належне фінансування та підтримку внутрішнього аудиту, а також залучити висококваліфікованих спеціалістів з аудиторського досвіду та глибоким розумінням бізнес-процесів організації [2].

Також до проблемних питань можна віднести і нестачу кваліфікованих фахівців. Висока популярність внутрішнього аудиту та зростаючі вимоги до його ефективності призводять до дефіциту досвідчених аудиторів, які мають необхідні знання і навички для проведення аналізу процесів, ідентифікації ризиків та розробки рекомендацій [3]. Для вирішення цієї проблеми необхідно залучати і навчати нових фахівців, а також забезпечити постійний професійний розвиток наявних співробітників. Компанії можуть розглядати можливість створення програм практик, стажувань та навчання, щоб підготувати молодих професіоналів для роботи в галузі внутрішнього аудиту. Крім того, існують професійні сертифікаційні програми, такі як сертифікація Certified Internal Auditor (CIA), які можуть забезпечити вищий рівень компетенції аудиторів.

Окрім цього, внутрішній аудит має бути визнаний як стратегічний партнер, який сприяє покращенню управління, забезпечує дотримання етичних стандартів та сприяє досягненню цілей компанії. Керівництво повинно активно співпрацювати з внутрішнім аудитом, враховувати його рекомендації та діяти на їх основі [4]. Це допоможе організації бути більш гнучкою, адаптивною та конкурентоспроможною в мінливому бізнес-середовищі. Більша кількість організацій також розглядає можливість впровадження внутрішнього аудиту в формі автоматизованих систем контролю, які базуються на аналітиці даних, машинному навчанні та штучному інтелекті. Це дозволяє автоматизувати процеси виявлення ризиків, аналізу даних та моніторингу контролю, що забезпечує більшу швидкість, точність та ефективність внутрішнього аудиту.

Залучення стейкхолдерів – це також важливий аспект розвитку внутрішнього аудиту. Крім керівництва, внутрішній аудит повинен встановити ефективний діалог з іншими зацікавленими сторонами, такими як наглядова рада, акціонери, зовнішні аудитори та регулятори. Це допоможе забезпечити збалансованість, незалежність та об'єктивність внутрішнього аудиту, а також сприятиме більшому довірю до його результатів та рекомендацій.

До перспектив розвитку внутрішнього аудиту можна віднести і певні дії щодо посилення фокусу на етичних аспектах. Аудитори повинні дотримуватися високих стандартів етики, прозорості та відповідальності. Забезпечення етичності в роботі внутрішнього аудиту допомагає зберігати довіру всередині організації та зовні, а також знижує ризик виникнення фальсифікації інформації або конфлікту інтересів. Внутрішній аудит може стати більш прогнозуючим та стратегічним через активне застосування аналітичних даних і прогностичних моделей під час ідентифікації ризиків та можливостей в майбутньому. Це дозволить реагувати на зміни ефективніше.

Застосування передових інноваційних технологій у процесі організації та здійснення внутрішнього аудиту також є важливим фактором його розвитку. Цифрові трансформація та автоматизація процесів внутрішнього аудиту можуть

сприяти покращенню ефективності, точності та швидкості аудиторських процедур. Наприклад, використання роботизованих процесів автоматизує рутинні завдання, що дозволяє аудиторам зосередитися на більш складних і стратегічних аспектах аудиту.

Зміна підходу до оцінки ефективності – ще одна з перспектив. Крім традиційних метрик, таких як показники виконання плану аудиту, дотримання регуляторних вимог та виконання рекомендацій, внутрішній аудит може зосередитися на вимірюванні доданої вартості для організації. Це означає, що аудитори можуть більше уваги приділяти оцінці впливу своїх рекомендацій та дій на фінансові показники, стратегічні цілі та довгострокову стійкість компанії [5].

Отже, враховуючи сучасні виклики та напрями розвитку внутрішнього аудиту, варто приділяти належну увагу такому виду фінансового контролю як важливому елементу корпоративної структури суб'єкта господарювання. Забезпечення незалежності, орієнтація на ризики, використання сучасних технологій, розвиток кадрів та підтримка з боку керівництва фахівців внутрішнього аудиту є основними факторами успіху підприємства.

Список використаної літератури:

1. Брег С. Настольна книга фінансового директора / Стивен Брег; Пер. с англ. 8-е изд. Альпина Паблишер, 2012. 608 с.
2. Казакова Н. А. Управлінський аналіз та аудит компанії в умовах кризи. Навч.-практ. посібник. Справа і сервіс, 2010. 304 с.
3. Павлив А. И. Теоретичні аспекти фінансової стратегії підприємства. *Евразійський науковий журнал*. 2015. № 8. URL: <http://journalpro.ru/articles/teoreticheskie-aspekty-finansovoy-strategii-predpriyatiya>.
4. Волощук Л. О., Науменко К. І. Фінансова стратегія в управлінні розвитком та економічною безпекою підприємств. *Економічний журнал Одеського політехнічного університету*. № 1 (1), 2017. С. 23-30.
5. Бланк І. А. Фінансовий менеджмент: навч. курс [2-е изд., перераб. и доп.]. Київ: Эльга, Ника-Центр, 2005. 656 с.

Константинова Н.С.,

здобувач 3 курсу спеціальності «Облік та оподаткування»

Одеський національний економічний університет

Науковий керівник: Артюх О.В.,

д. е. н., професор, професор кафедри бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту,

Одеський національний економічний університет

ПРОБЛЕМИ ПОДОЛАННЯ ТІНЬОВОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Тіньова економіка — це господарська діяльність, яка розвивається поза державним обліком та контролем, а тому не відображається в офіційній статистиці. «Тіньові» підприємства не перерозподіляють власних доходів до бюджетів та державних цільових фондів, вони не сплачують податків, збільшуючи власні прибутки [1].

МАТРИЧНИЙ ПІДХІД ДО ВИБОРУ СТРАТЕГІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	
Бурдейна К.О., Ніколаєв Д.П.	43
НАПРЯМИ ЕКСПОРТУ ЗЕРНА ТА ПІДТРИМКА МОРСЬКОЇ ТА РІЧКОВОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	
Рожа С.О., Мезіна Л.В.	45
ФІНАНСОВІ ЗЛОВЖИВАННЯ У БАНКІВСЬКІЙ СФЕРІ	
Нестерович П.Є., Артюх О.В.	47
ВНУТРІШНІЙ АУДИТ У СИСТЕМІ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	
Вадатурський В.В. , Артюх О.В.	49
ПРОБЛЕМИ ПОДОЛАННЯ ТІНЬОВОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	
Константинова Н.С., Артюх О.В.	52
КОМПОНЕНТИ ПОБУДОВИ ДІЄВОЇ СИСТЕМИ КАДРОВОЇ БЕЗПЕКИ БІЗНЕСУ	
Зубарєва Г.М.	54
АНАЛІЗ ПОДАТКОВИХ НАДХОДЖЕНЬ ПІДПРИЄМСТВ РІЗНИХ ГАЛУЗЕЙ ЕКОНОМІКИ	
Полтавцев К.В., Артюх О.В.	56
СУБ'ЄКТИ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ У СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ	
Федоренко К.А., Артюх О.В.	59
МЕТОДИ СТАТИСТИЧНОГО ВИВЧЕННЯ РИНКУ	
Задорожній С.С., Ніколаєв Д.П.	61